

سرمقاله

صبا و مسئولیت
جریان‌سازی فرهنگی

سعید الهی
تهیه‌کننده
و کارشناس رسانه

در روزگاری که سرعت تحولات رسانه‌ای، عرصه فرهنگ و هنر را با چالش‌های تازه‌ای مواجه کرده، تداوم فعالیت حرفه‌ای یک رسانه تخصصی فرهنگی، اتفاقی ارزشمند و قابل اعتناست. مجموعه رسانه‌ای صبا در سال‌هایی که از تأسیس آن می‌گذرد، توانسته جایگاه خود را به عنوان یکی از رسانه‌های با سابقه و اثرگذار حوزه فرهنگ، هنر و به‌ویژه سینما تثبیت کند؛ رسانه‌ای که کوشیده میان اطلاع‌رسانی، تحلیل، مسئولیت فرهنگی و حفظ اعتبار حرفه‌ای، توازن برقرار کند. بی‌تردید سینما برای دستیابی به موفقیت و اثرگذاری پایدار، نیازمند توجه همزمان به سه عنصر مهم «رسانه»، «مخاطب» و «حاکمیت» است. اگر هر یک از این اضلاع دچار ضعف یا گسست شود، مسیر رشد و بالندگی سینما نیز با اختلال مواجه خواهد شد. در این میان، رسانه‌های تخصصی نقشی تعیین‌کننده دارند؛ چرا که هم می‌توانند زبان گویای سینماگران باشند، هم زمینه ارتباط بهتر با مخاطبان را فراهم کنند و هم در انتقال دغدغه‌ها و مطالبات میان بدنه فرهنگی و ساختارهای تصمیم‌گیر نقش واسطه‌ای عاقلانه و مؤثر ایفا کنند. مجموعه رسانه‌ای صبا در سال‌های فعالیت خود تلاش کرده این نسبت را با سینمای ایران به شکلی حرفه‌ای، متعادل، منصفانه، دلسوزانه و دوراندیشانه حفظ کند. پرهیز از هیجان‌زدگی‌های مقطعی، توجه به شأن فرهنگی سینما و تلاش برای حفظ تعادل در مواجهه با مسائل مختلف، از ویژگی‌هایی است که این رسانه را در میان فعالان حوزه فرهنگ و هنر قابل احترام کرده است. همین نگاه باعث شده صبا صرفاً یک رسانه خبری نباشد، بلکه در بسیاری از مواقع به بستری برای گفت‌وگو، تبیین و هم‌اندیشی تبدیل شود. در عین حال، امروز فضای فرهنگی کشور بیش از هر زمان دیگری به رسانه‌هایی نیاز دارد که علاوه بر حرفه‌ای‌گری، جسارت تحلیل و قدرت جریان‌سازی نیز داشته باشند. رسانه فرهنگی اگر صرفاً در چارچوب محافظه‌کاری حرکت کند، به تدریج از نقش اثرگذار خود فاصله می‌گیرد. انتظار می‌رود صبا با اتکاب به تجربه و اعتبار سال‌های فعالیتش، در مسیر تحلیل‌های عمیق‌تر، صریح‌تر و شجاعانه‌تر گام بردارد و در حوزه جریان‌سازی فرهنگی و سینمایی، حضوری فعال‌تر و پیشروتر داشته باشد. سینمای ایران برای عبور از بی‌چیدگی‌های امروز، بیش از هر چیز به گفت‌وگوهای جدی، نقد‌های منصفانه و تحلیل‌های آینده‌نگر نیازمند است. ویژگی مهم دیگر صبا، تلاش برای حفظ نسبت درست و متوازن با مردم و بخش حاکمیتی است؛ نسبتی که در فضای رسانه‌ای امروز، حفظ آن کار آسانی نیست. از یک سو، توجه به جذابیت‌های خبری، ظرفیت‌های بصری، اطلاع‌رسانی عمومی و پرداختن به موضوعات مورد علاقه مخاطبان، ضرورتی انکارناپذیر برای هر رسانه است و صبا در این زمینه کوشیده ارتباط خود را با مخاطب حفظ کند. از سوی دیگر، در حوزه حاکمیتی نیز تلاش داشته مطالبات، دغدغه‌ها و انتظارات دوسویه را منعکس کند؛ هم انتقال خواسته‌ها و نگرانی‌های اهالی سینما و مردم به مسئولان و هم تبیین سیاست‌ها و انتظارات حاکمیت برای جامعه فرهنگی. طبیعی است که در چنین مسیری، اصل بی‌طرفی و انصاف اهمیت بی‌نهایت دارد. هرگونه جهت‌گیری افراطی یا فاصله گرفتن از عدالت رسانه‌ای، می‌تواند یک رسانه را از جایگاه حرفه‌ای خود دور کند. هنر رسانه معتبر آن است که ضمن داشتن هویت و نگاه روشن، از افتادن در دام جانبداری‌های غیرمنصفانه پرهیز کند. نکته مهم دیگر، نقش رسانه‌هایی چون صبا در شکل‌گیری حافظه رسانه‌ای سینمای ایران است. بسیاری از رسانه‌ها صرفاً مصرف‌روانه خبری دارند، اما رسانه‌ای که بتواند تحولات، گفت‌وگوها، دغدغه‌ها و فراز و فرودهای سینمای کشور را ثبت و روایت کند، در حقیقت بخشی از حافظه فرهنگی جامعه را شکل می‌دهد. این مسئولیتی فراتر از خبررسانی روزمره است و می‌تواند در سال‌های آینده به مرجعی ارزشمند برای شناخت مسیر سینمای ایران تبدیل شود. همچنین رسانه فرهنگی موفق، رسانه‌ای است که بتواند میان نسل‌های مختلف سینما پیوند ایجاد کند؛ هم حرمت و تجربه پیشکسوتان را پاس بدارد و هم فرصت بروز و دیده شدن را برای نسل تازه فراهم سازد. آینده سینمای ایران بدون گفت‌وگوی میان نسل‌ها و بدون میدان دادن به نگاه‌های نو شکل نخواهد گرفت و رسانه‌ها در این میان نقشی کلیدی دارند که صبا در این عرصه به خوبی ظاهر شده است. سالگرد تأسیس خبرگزاری صبا فرصتی است برای قدرانی از همه مدیران، خبرنگاران، دبیران و فعالانی که در این سال‌ها برای حفظ اعتبار این رسانه تلاش کرده‌اند. امید که صبا در ادامه مسیر خود، همچنان پویا، اثرگذار، مستقل، شریف و الی‌الهام‌بخش باقی بماند و بیش از گذشته در ارتقای فرهنگ و سینمای ایران نقش‌آفرینی کند.

یادبود شهدای مدرسه میناب
در خانه هنرمندان

مراسم یادبود شهدای مدرسه میناب با همکاری خانه سینما، خانه تئاتر و خانه موسیقی از روز چهارم خرداد در خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود. مراسم یادبود شهدای مدرسه میناب با عنوان «حضور غیاب» با همکاری خانه سینما، خانه تئاتر و خانه موسیقی از شب گذشته آغاز شده و به مدت یک هفته هر شب از ساعت ۱۹:۳۰ در خانه هنرمندان برگزار می‌شود.

اجرای قطعات موسیقی، پرفورمنس، نمایش خیابانی توسط هنرمندان شناخته شده از جمله برنامه‌هایی است که هر شب در محوطه باز خانه هنرمندان اجرا خواهد شد. این برنامه با همکاری خانه هنرمندان، شهرداری منطقه شش، با حمایت اتاق بازرگانی ایران به اجرا در می‌آید.

مهر

کتاب «ایوان ملکوت»
منتشر شد

کتاب «ایوان ملکوت» با رویکردی تلفیقی میان تفسیر، تاریخ و عرفان، با هدف ورود به ملکوت حسینی منتشر شد. این اثر به قلم ابراهیم دستلان و توسط انتشارات شهید کاظمی روانه منتشر شده است. کتاب با تمرکز بر رمز قرآنی «کهیص» و پیوند آن با نهضت سیدالشهدا (ع)، تلاش دارد دریچه‌ای تازه به فهم معرفت حسینی بگشاید. نویسنده با تکیه بر روایات و تقسیم‌بندی حروف رمزی، پنج فصل شامل «کر بلا کافی است»، «هدایت در شهادت»، «تولی با تبری»، «قلب و چشم» و «صبر و قیام» را سامان داده است. این اثر با روایت‌های تاریخی و حکایت‌های عرفانی، مسیر پیوند عقل و قلب را در فهم عاشورا دنبال می‌کند.

ایرنا

بهرنگ ملک‌محمدی، مدیر گروه تولیدات اجتماعی سیمافیلیم:

رسانه فرهنگی بدون نقد دچار ایستایی می‌شود

رسانه‌ای بسیاری از مجموعه‌ها را با دشواری روبه‌رو کرده است. وی درباره نقش رسانه‌های تخصصی در حوزه تولیدات نمایشی توضیح داد: سیمافیلیم تیم خبری خودش را دارد، اما رسانه‌هایی مانند صبا، نیز در بازتاب، تحلیل و معرفی آثار نقش مؤثری دارند. رسانه فقط وظیفه اطلاع‌رسانی ندارد؛ بخش مهمی از کار رسانه تحلیل و نقد است. ملک‌محمدی تأکید کرد: هیچ فیلمساز، مدیر یا خالق اثری از نقد حرفه‌ای فرار نمی‌کند. وقتی نقد درست و دقیق نوشته می‌شود، سازندگان آثار آن را می‌خوانند و حتی از اینکه اثرشان دیده و تحلیل شده استقبال می‌کنند. وی افزود: حوزه فرهنگ و هنر نیازمند گفت‌وگو، نقد و تحلیل است. اگر این گفت‌وگوها نباشد، ایستایی به وجود می‌آید. من موافق این نگاه نیستم که درباره برخی آثار بگوییم دیده نشوند یا درباره‌شان صحبت نشود. این مدیر فرهنگی درباره آینده رسانه‌های تخصصی فرهنگ و هنر نیز گفت: امروز تقریباً همه چیز به سمت تلقین همراه و فضای مجازی رفته است. حتی تلویزیون هم بیشتر از طریق گوشی تلقین همراه دیده می‌شود. رسانه‌ها باید خود را با این تغییرات هماهنگ کنند. وی ادامه داد: خبر فوری، تحلیل سریع و حضور مؤثر در فضای مجازی، بخشی از آینده رسانه‌هاست. به نظر جهان آینده بیش از امروز به سمت فضای مجازی حرکت خواهد کرد و رسانه‌ها باید برای این تغییرات آماده باشند. ملک‌محمدی در پایان خاطرنشان کرد: صبا طی این سال‌ها توانسته خود را با تحولات مختلف هماهنگ کند؛ از نسخه چاپی تا حضور فعال در فضای مجازی، امیدوارم این مسیر ادامه پیدا کند و سال‌های طولانی شاهد فعالیت رسانه‌های فرهنگی تخصصی باشیم.

صبحا

پگاه زارعی | بهرنگ ملک‌محمدی مدیر گروه تولیدات اجتماعی سیمافیلیم در گفت‌وگو با خبرنگار صبا، با اشاره به نخستین آشنایی خود با مجموعه رسانه‌ای صبا، اظهار کرد: فکر می‌کنم حدود ۱۴ یا ۱۵ سال پیش و همزمان با آغاز فعالیت صبا با این رسانه آشنا شدم. آن زمان فضای رسانه‌ای هنوز به شکل امروز مجازی نشده بود و نشریات مکتوب در حوزه سینما، تلویزیون و تئاتر اهمیت و جذابیت زیادی داشتند. وی افزود: در آن دوره نشریات متعددی فعالیت می‌کردند، اما به مرور بسیاری از آن‌ها تعطیل شدند. صبا از معدود رسانه‌هایی است که همچنان به صورت تخصصی در حوزه سینما، تلویزیون و تئاتر فعالیت می‌کند و توانسته حضور خود را حفظ کند. ملک‌محمدی ادامه داد: طبیعت رسانه این است که همیشه رابطه‌ای چالشی با مجموعه‌های فرهنگی داشته باشد. نباید انتظار داشت رسانه فقط تعریف و تمجید کند؛ رسانه می‌تواند نقد کند، سؤال بپرسد و حتی با ما اختلاف نظر داشته باشد و این مسئله بخشی از ذات حرفه رسانه است. وی با اشاره به سابقه تعامل خود با این رسانه گفت: بارها پیش آمده که درباره برخی خبرها یا تحلیل‌ها با مسئولان صبا گفت‌وگو و حتی بحث داشته‌ایم، اما همین تعاملات نشان می‌دهد رسانه زنده است و نقش خود را جدی دنبال می‌کند. مدیر گروه تولیدات اجتماعی سیمافیلیم با بیان اینکه استمرار فعالیت یک رسانه فرهنگی در شرایط فعلی کار دشواری است، اظهار کرد: ۱۴ سال فعالیت مستمر برای یک رسانه فرهنگی اتفاق مهمی است؛ به‌ویژه در شرایطی که مشکلات اقتصادی، هزینه‌های کاغذ و تغییر فضای

گیلوری: رسانه؛
یاور گروه‌های تئاتری

با وجود تمام چالش‌هایی که این روزها بر فضای تئاتر سایه انداخته، صحنه همچنان زنده است و گروه‌های نمایشی برای روشن نگه داشتن چراغ هنر تلاش می‌کنند. در چنین شرایطی، رسانه‌های تخصصی فرهنگ و هنر نقشی فراتر از اطلاع‌رسانی دارند و به بازتاب دهنده دغدغه‌ها و مطالبات اهالی تئاتر تبدیل شده‌اند. علیرضا گیلوری، مدیرعامل خانه تئاتر، در یادداشتی با اشاره به دشواری‌های تبلیغ و اطلاع‌رسانی نمایش‌ها به‌دلیل محدودیت‌های فضای مجازی و اینترنت، تأکید کرده است که رسانه‌ها در این بزنگاه به یاری گروه‌های تئاتری آمده‌اند و تلاش می‌کنند صدای آنان باشند. او با اشاره به مشکلات معیشتی و حرفه‌ای فعالان تئاتر، نقش رسانه را در رساندن صدای هنرمندان به مسئولان مهم دانسته و پرسشگری درباره تعطیلی سریع تئاتر در زمان بحران‌ها را از وظایف رسانه عنوان کرده است. گیلوری همچنین ابراز امیدواری کرده رسانه صبا به‌عنوان رسانه‌ای مستقل، همچنان پیگیر مطالبات اهالی تئاتر باقی بماند و در کنار هنرمندان این عرصه بایستد.

صبحا

شروع فصل جدید از
مجموعه کارگاه‌های «نبرد روایت»

فصل دوم مجموعه کارگاه‌ها و گفت‌وگوهای تخصصی «نبرد روایت» در سال ۱۴۰۵ برگزار می‌شود. این مجموعه با حضور استادان حوزه هنرهای نمایشی و با تمرکز بر ایده‌پردازی، نمایشنامه‌نویسی و شیوه‌های اجرای آثار خیابانی و صحنه‌ای، همزمان با جنگ تحمیلی سوم و از روزهای ابتدایی سال ۱۴۰۴ آغاز به کار کرده بود. نخستین جلسه فصل جدید این رویداد با مشارکت دفتر فراهان مرکز هنرهای نمایشی سوره و حوزه هنری استان تهران برگزار می‌شود. این نشست با موضوع «خوانش زمانه جنگ بر اساس نظریه جهان نمایش» و با حضور باقر سرروش، نمایشنامه‌نویس و استاد دانشگاه، دوشنبه چهارم خرداد ماه جاری ساعت ۱۹ به صورت آنلاین و رایگان برگزار خواهد شد. دفتر فراهان مرکز هنرهای نمایشی سوره از هنرمندان و فعالان عرصه تئاتر دعوت کرده است در این کارگاه‌ها شرکت کنند. همچنین فایل صوتی جلسات چند روز بعد از برگزاری، در کانال مرکز هنرهای نمایشی سوره در پیام‌رسان بله منتشر می‌شود.

مهر